METSÄHALLITUS

MH 6369/2018/00.00.04

Ympäristöministeriön, maa- ja metsätalousministeriön ja Metsähallituksen välinen julkisia hallintotehtäviä koskeva tulossopimus vuodeksi 2019 ja alustavat tulostavoitteet 2020-2023

Metsähallitus
PL 94 (Ratatie 11)
FI-01301 Vantaa, Suomi Finland

Tel. 0206 39 4000
www.metsa.fi
Y-tunnus / Business ID: 0116726-7

Sisällys

1 Johdanto 3

1.1 Palvelulupaus, Metsähallituksen strategia ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteet 3

1.2 Tulossopimuksen vaikuttavuustavoitteiden strategiakartta 4

2 Tulostavoitteet vuodelle 2019 ja alustavat tavoitteet vuosille 2020-2023 5

2.1 Tuloksellisuus 5

2.2 Toiminnallinen tehokkuus (varainkäyttö) 6

2.2.1 Taloudellisuus 6

2.2.2 Tuottavuus 7

2.2.3 Kannattavuus 7

3 Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen 8

4 Seuranta ja raportointi 8

Liite 1: Ympäristöministeriön hallinnonalan strategiat 10

Liite 2: Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan strategiat 11

Liite 3: Kuvaus toimintaympäristön muutoksista sekä niistä tehtävät johtopäätökset 12

Liite 4: Vuosiliite 2019 14

1 Johdanto

Metsähallitus käyttää, hoitaa ja suojelee hallinnassaan olevaa valtion maa- ja vesiomaisuutta kestävästi. Metsähallitukselle säädetyt julkiset hallintotehtävät hoidetaan erillisessä julkisten hallintotehtävien yksikössä, johon kuuluvat Luontopalvelut ja Eräpalvelut. Metsähallituksen Luontopalvelut vastaa Suomen luonnonsuojelualueverkoston hoidosta ja käytöstä sekä lajien ja luontotyyppien suojelusta. Luontopalvelut tuottaa luonnon virkistyskäyttöön liittyviä luonto- ja retkeilypalveluita valtion mailla sekä vaalii kulttuuriomaisuutta. Eräpalvelut tarjoaa metsästys- ja kalastusmahdollisuuksia, hoitaa riista- ja kalaelinympäristöjä ja vastaa erävalvonnasta kaikilla valtion alueilla. Luontopalveluilla on myös metsäpuiden siementen hankintaan ja varastointiin liittyviä tehtäviä. Julkiset hallintotehtävät tukee toiminnallaan saamelaiskulttuurin harjoittamisen edellytyksiä.

1.1 Palvelulupaus, Metsähallituksen strategia ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteet

Metsähallituksen Julkiset hallintotehtävät -yksikkö, joka koostuu Luontopalveluista ja Eräpalveluista hoitaa vastuullisesti Suomen upeinta luontoa ja historiakohteita sekä riista- ja kalakantoja. Monipuoliset palvelumme ohjaavat ja innostavat ihmisiä luontoon ja erälle, mikä tuottaa terveyttä, tuloja ja työpaikkoja. Haluamme tuoda luontoelämykset ja -kokemukset kaikkien ulottuville niin, että palvelut kohdistetaan kustannustehokkaasti kysynnän mukaan.

Metsähallituksen strategian linjausten mukaisesti 1) Takaamme valtion maiden ja vesien parhaan kestävän hyödyn yli sukupolvien lisäten hyvinvointia ja alueiden elinvoimaa, 2) Monipuolisen bio- ja kiertotalouden edelläkävijänä yhteensovitamme valtion maihin ja vesiin kohdistuvia odotuksia vastuullisesti ja vuorovaikutteisesti, 3) Vastaamme globaaleihin haasteisiin innovatiivisilla ja kestävillä ratkaisuilla. Turvaamme biologisen monimuotoisuuden säilymisen ja toimimme ilmastoviisaasti, 4) Tarjoamme yhdenvertaisia palveluja kaikille. Asiakaskeskeisyys, digitaalisten palvelujen saavutettavuus ja kumppanuudet ovat kehittämisemme lähtökohtia, 5) Toimimme yhtenäisesti ja tehokkaasti, tietoon perustuva ja eettinen johtaminen sekä monimuotoinen työyhteisö tukevat onnistumistamme.

Metsähallitus toteuttaa toiminnassaan YK:n kestävän kehityksen (Agenda 2030) tavoitteita mm. suojelemalla ja palauttamalla ennalleen maa- ja vesiekosysteemejä, osallistumalla luonnon monimuotoisuuden häviämisen pysäyttämiseen sekä käyttämällä luonnonvaroja kestävästi.

1.2 Tulossopimuksen vaikuttavuustavoitteiden strategiakartta

Tulossopimuksen pohjana oleva strategiakartta on johdettu ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön strategioista. Strategiakartta sisältää valtion talousarvioon vuodelle 2019 sisällytetyt toiminnan vaikuttavuustavoitteet (yhteiskunnallinen vaikuttavuus), toiminnallisen tuloksellisuuden sekä voimavarojen hallinnan.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus (tulossopimuksen luku 2.1 ja liite 4)

1. Lajien ja luontotyyppien suojelutaso paranee tuoreen tiedon mukaan priorisoiduilla toimenpiteillä.

2. Natura 2000- ja luonnonsuojelualueverkoston tila paranee kustannusvaikuttavin toimin.

3. Kulttuurihistoriallisen kiinteistövarallisuuden arvo säilyy.

4. Riista- ja kalakannat säilyvät elinvoimaisina ja metsästys ja kalastus on eettistä ja vastuullista.

5. Eräpalveluja tarjotaan kattavasti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävästi ja sillä luodaan hyvinvointia.

6. Luonnossa virkistäytyminen lisää hyvinvointia ja luonnon arvostusta, jota tuetaan aktiivisella viestinnällä.

Toiminnallinen tuloksellisuus (tulossopimuksen liite 4)

1a. Parantaa uhanalaisten ja luontodirektiivin lajien ja luontotyyppien sekä lintudirektiivin lajien suojelutasoa täydentämällä niitä koskevaa tietopohjaa ja kohdentamalla sen perusteella suojelutoimet mahdollisimman tehokkaasti.
1b. Osallistuu merenhoidon suunnitteluun ja toimeenpanoon ja kehittää sisävesien monimuotoisuuden suojelua.

2a. Toteuttaa Natura 2000- ja muilla suojelualueilla hoito- ja ennallistamistoimia tavoitteena alueiden tilan, kytkeytyneisyyden ja ekosysteemipalveluiden toiminnan parantaminen. Metsähallitus seuraa tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta sekä vastaa koko suojelualueverkon tilan seurannasta.
2b. Vastaa luonnonsuojelualueiden tietojärjestelmien kehittämisestä ja teknisestä ylläpidosta.

3a. Ylläpitää ja hoitaa kulttuurihistoriallista kiinteistövarallisuutta valtion kiinteistöstrategian periaatteiden mukaisesti.

4a. Kehittää erävalvonnan viranomaisten yhteistyöverkoston toimintaa sekä uusia yhteistyömalleja riistakonsernin ja kalatalouskentän toimijoiden kanssa.
4b. Osallistuu vaelluskalojen elinkierron palauttamiseksi tehtäviin hankkeisiin.

5a. Tarjoaa kansalaisille kattavasti metsästys- ja kalastusmahdollisuuksia ekologisesti ja sosiaalisesti kestävällä tavalla ja seuraa toiminnan vaikuttavuutta.
5b. Varmistaa, että asiakastyytyväisyys säilyy hyvänä.
5c. Viestii tehokkaasti riista- ja kalakantojen hoidosta sekä valtion retkeilyalueiden ja muiden valtion alueiden käyttömahdollisuuksista edistäen eräilystä ja luonnossa virkistäytymisestä koituvia myönteisiä vaikutuksia.

6a. Luo edellytyksiä luontomatkailulle ja luonnon virkistyskäytölle parantamalla käytön kannalta keskeisten luonnonsuojelu- ja retkeilyalueiden sekä historiakohteiden palveluvarustusta, opastusta ja kulutuskestävyyttä sekä seuraa näiden alueiden taloudellista merkitystä ja muita hyötyjä.
6b. Viestii luonnon monimuotoisuuden suojelusta ja käyttömahdollisuuksista edistäen luonnossa virkistäytymisestä koituvia myönteisiä vaikutuksia.

Voimavarojen hallinta (tulossopimuksen luvut 2.2 ja 3)

Hankkii aktiivisesti ulkopuolista rahoitusta.

Parantaa kokonaistuottavuutta.

Parantaa kannattavuutta.

Parantaa esimiestyön laatua.

Huolehtii henkilöstön osaamisen kehittymisestä ja uudistumisesta.

Huolehtii henkilöstön vireestä.

2 Tulostavoitteet vuodelle 2019 ja alustavat tavoitteet vuosille 2020-2023

2.1 Tuloksellisuus

Toiminnallista tuloksellisuutta koskevat keskeiset tunnusluvut ja tavoitteet on esitetty alla olevassa taulukossa. Vaikuttavuustavoitteiden ja talousarvion selvitysosan täsmennysten toteutumista tukevat toimenpiteet ja tavoitteet ovat liitteessä 4.

Vaikuttavuustavoite / vaikuttavuus-, suorite- tai laatumittari	Toteuma 2017	Tavoite 2018*	Tavoite 2019	Alustava tavoite 2020	Alustava tavoite 2021	Alustava tavoite 2022	Alustava tavoite 2023	Vaikuttavuus (V) Suorite (S) Laatu (L)
1. Lajien ja luontotyyppien suojelutaso paranee tuoreen tiedon mukaan priorisoiduilla toimenpiteillä								
Luontodirektiivin liitteen II lajien suojelutilan indeksi, (suotuisalla tasolla olevien osatekijöiden osuus, 51 lajia), %	Välivuosi	52,8	52,9	Välivuosi	Välivuosi	Välivuosi	Välivuosi	V
Natura 2000 maaluontotyyppien edustavuuden ja luonnontilaisuuden indeksi, asteikko 1 - 5	3,89	3,93	3,94	3,95	3,96	3,97	3,98	V, S
Ennallistaminen ja luonnonhoito, ha	5 746	5 560	5 990	6 100	6 180	6 180	6 180	S
Lajiesiintymätarkastukset, kpl	6 409	9 500	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	S
Lajitiedon ajantasaisen tiedon osuus, %	92,8	95,6	95,0	95,0	95,0	95,0	95,0	L
2. Natura 2000- ja luonnonsuojelualueverkoston tila paranee kustannusvaikuttavin toimin								
Nata arviointien kattavuus, %	71	91	100					V
3. Kulttuurihistoriallisen kiinteistövarallisuuden arvo säilyy								
Hyvässä ja keskinkertaisessa kunnossa olevien kohteiden osuus strategisen kulttuurihistoriallisen kiinteistövarallisuuden kuntojakaumasta, %	80	80	80	80	80	80	80	V
Laadittujen huoltokirjojen lukumäärä strategisen kulttuurivarallisuuden kohteilla, kpl	10	10	10	10	10	10	10	S
4. Riista- ja kalakannat säilyvät elinvoimaisina ja metsästys ja kalastus on eettistä ja vastuullista								
Erävalvonnassa todettujen laillisuus- ja luvallisuusrikkeiden osuus tarkastuksista, %	9,8	9,5	9,5	9,3	9,3	9,1	9,1	V
Erävalvontatapahtumien määrä, kpl	10 791	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000	S
5. Eräpalveluja tarjotaan kattavasti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävästi ja sillä luodaan hyvinvointia								
Metsästys ja kalastusasiakkaiden eräpäivien lukumäärä (pienriista ja virkistyskalastus), kpl	405 000	360 000	400 000	400 000	400 000	400 000	400 000	V
Myytyjen lupien määrä, yhteensä kpl	136 702	135 000	145 000	145 000	145 000	145 000	145 000	S
Metsästysluvat, kpl	53 962	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	S
Kalastusluvat, kpl	82 740	85 000	85 000	85 000	85 000	85 000	85 000	S
Valtion kalastonhoitomaksu, vuosiluvan maksajien lkm	192 360	225 000	200 000	205 000	210 000	215 000	220 000	S

*Tavoite vuoden 2018 tulossopimuksesta.

Vaikuttavuustavoite / vaikuttavuus-, suorite- tai laatumittari	Toteuma 2017	Tavoite 2018*	Tavoite 2019	Alustava tavoite 2020	Alustava tavoite 2021	Alustava tavoite 2022	Alustava tavoite 2023	Vaikuttavuus (V) Suorite (S) Laatu (L)
6. Luonnossa virkistäytyminen lisää hyvinvointia ja luonnon arvostusta, jota tuetaan aktiivisella viestinnällä								
Kansallispuistojen, valtion retkeilyalueiden, historia- ja muiden suosittujen kohteiden kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaistulovaikutukset, milj. €	258	240	242	244	246	248	250	V
Eräasiakkaiden rahankäytön aluetaloudelliset kokonaistulovaikutukset, milj.€	42,7	43	44	45	46	47	48	V
Käyntimäärät: kansallispuistot, valtion retkeilyalueet, luontokeskukset, historiakohteet, muut suositut kohteet, milj. kpl	5,95	6,05	6,15	6,20	6,25	6,30	6,35	S
Käyttäjät: Luontoon.fi, Eräluvat.fi ja Suurpedot.fi, milj. kpl	3,01	2,95	3,28	3,40	3,52	3,65	3,77	S
Käynnit: Retkikartta.fi, milj. kpl	4,03	4,00	4,20	4,40	4,60	4,80	5,00	S
5. Eräpalveluja tarjotaan kattavasti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävästi ja sillä luodaan hyvinvointia. **6. Luonnossa virkistäytyminen lisää hyvinvointia ja luonnon arvostusta, jota tuetaan aktiivisella viestinnällä**								
Luontokeskusten, maastopalveluiden ja lupa-asiakkaiden asiakastyytyväisyys, asteikko 1 - 5	4,08	4,09	4,09	4,09	4,09	4,09	4,09	L
Yhteistyökumppaneiden antama palaute Luontopalvelujen ja Eräpalvelujen toiminnasta (erittäin ja melko tyytyväisten osuus), %	Väli - vuosi	75	Väli - vuosi	75	Väli - vuosi	75	Väli - vuosi	L

*Tavoite vuoden 2018 tulossopimuksesta.
Mittaritietojen tarkemmat kuvaukset: http://www.metsa.fi/luontopalvelujen-mittarit

2.2 Toiminnallinen tehokkuus (varainkäyttö)

2.2.1 Taloudellisuus

Budjettirahoitus on myönnetty käytettäväksi Metsähallituksen Julkisten hallintotehtävien menojen kattamiseen. Vuoden 2019 budjettirahoitus ja maksuaikataulu on eritelty liitteessä 4. Määrärahoja saa käyttää myös EU ja muilla tuilla toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen.

Tavoitteiden toteuttaminen edellyttää myös aktiivista ulkopuolisen rahoituksen hankintaa.
Valtion talousarviosta myönnettävän rahoituksen lisäksi julkisiin hallintotehtäviin käytetään Julkisten hallintotehtävien yksikölle kertyvät tulot, kiinteistöjen myyntituotot, hankerahoituksella saadut tulot sekä muut saadut avustukset ja lahjoitukset.

Rahoitus valtion talousarviosta (momentti)	Talousarviokirjanpito						
1 000 euroa	**Toteuma 2017**	**Ennuste 2018**	**Alustava arvio 2019**	**Alustava arvio 2020**	**Alustava arvio 2021**	**Alustava arvio 2022**	**Alustava arvio 2023**
Maa- ja metsätalousministeriön momentti 30.64.50 [1]	6 968	7 675	7 491	6 679	5 579	5 579	5 579
Ympäristöministeriön momentti 35.10.52[1]	33 751	36 607	35 369	30 001	28 836	28 980	28 980
Ympäristöministeriön momentti 35.10.63	230	320	500	-	-	-	-
Muu rahoitus valtion talousarviosta perustuen erillispäätöksiin	2 901	1 842	2 552	2 500	2 500	2 500	2 500
Yhteensä	**43 850**	**46 444**	**45 912**	**39 180**	**36 915**	**37 059**	**37 059**

[1] vuosiin 2017 ja 2018 sisältyy edelliseltä vuodelta siirtyvät erät

Muu rahoitus	Talousarviokirjanpito						
1 000 euroa	Toteuma 2017	Ennuste 2018	Alustava arvio 2019	Alustava arvio 2020	Alustava arvio 2021	Alustava arvio 2022	Alustava arvio 2023
Tulorahoitus, maa- ja metsätalousministeriön toimiala	5 339	5 700	5 769	5 700	5 700	5 700	5 700
Tulorahoitus, ympäristöministeriön toimiala	6 002	5 684	5 911	6 000	6 000	5 700	5 700
Tulorahoitus yhteensä	**11 341**	**11 385**	**11 680**	**11 700**	**11 700**	**11 400**	**11 400**
Euroopan unionin rahoitus	2 684	5 267	6 427	6 500	6 500	6 500	6 500
Muu rahoitus	3 563	2 771	2 098	2 200	2 500	2 500	2 500
Yhteensä	**17 588**	**19 423**	**20 205**	**20 400**	**20 700**	**20 400**	**20 400**

	Talousarviokirjanpito						
	Toteuma 2017	Ennuste 2018	Alustava arvio 2019	Alustava arvio 2020	Alustava arvio 2021	Alustava arvio 2022	Alustava arvio 2023
Rahoitus yhteensä 1 000 euroa	**61 438**	**65 867**	**66 118**	**59 580**	**57 615**	**57 459**	**57 459**

2.2.2 Tuottavuus

Tuottavuutta arvioidaan Tilastokeskuksen kehittämää kokonaistuottavuuden panos - tuotos -menetelmää soveltaen, jossa toimintavuoden tuottavuutta verrataan edellisen vuoden tuottavuuteen.

Kokonaistuottavuus	Toteuma 2016-2017	Arvio 2017-2018	Alustava arvio 2018-2019	Alustava arvio 2019-2020	Alustava arvio 2021-2022	Alustava arvio 2022-2023
Kokonaistuottavuus-indeksi, deflatoitu	88	102	102	102	102	102

Konsernikulujen veloitus perustuu Metsähallituksen konserniyksiköiden kokonaiskuluihin ja niistä Julkisten hallintotehtävien yksikölle aiheuttamisperiaatteen mukaisesti allokoiduista maksuosuuksista.

Konsernikulujen veloitus JHT:ltä	Toteuma 2017	Ennuste 2018	Alustava arvio 2019*
Veloitus 1 000 euroa	8 704	9 869	10 442
Osuus JHT:n kokonaisrahoituksesta	14 %	15 %	16 %

*Vuoden 2019 konsernikulujen maksuosuudet vahvistuvat myöhemmin vuoden 2019 aikana.

2.2.3 Kannattavuus

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus suoritteittain ja toimialoittain.

Maksullinen toiminta	Toteuma 2017	Arvio 2018	Alustava arvio 2019	Alustava arvio 2020	Alustava arvio 2021	Alustava arvio 2022	Alustava arvio 2023
Julkisoikeudelliset suoritteet							
MMM - Maksuperustelain mukaisten julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, %	80 %	85 %	88 %	92 %	92 %	93 %	93 %
YM - Maksuperustelain mukaisten julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, %	74 %	80 %	80 %	75 %	80 %	80 %	80 %
Liiketaloudelliset suoritteet							
MMM - Maksuperustelain mukaisten liiketaloudellisesti hinnoiteltujen suoritteiden kustannusvastaavuus, %	121 %	125 %	126 %	126 %	127 %	127 %	127 %
YM - Maksuperustelain mukaisten liiketaloudellisesti hinnoiteltujen suoritteiden kustannusvastaavuus, %	149 %	150 %	150 %	150 %	150 %	150 %	150 %
Erillislainsäädäntöön perustuvat							
MMM - Erillislainsäädäntöön perustuvien suoritteiden kustannusvastaavuus, %	153 %	130 %	120 %	100 %	100 %	100 %	100 %
YM - Erillislainsäädäntöön perustuvien suoritteiden kustannusvastaavuus, %	276 %	160 %	160 %	160 %	160 %	160 %	160 %

3 Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen tavoitteena on parantaa johtamisen ja esimiestyön laatua, kehittää ja uudistaa osaamista sekä huolehtia henkisestä, sosiaalisesta ja eettisestä työkyvystä.

HENKILÖRESURSSIT	Toteuma 2017	Arvio 2018	Tavoite 2019	Alustava tavoite 2020	Alustava tavoite 2021	Alustava tavoite 2022	Alustava tavoite 2023
Henkilötyövuosien kehitys	529	520	510	505	500	495	490
Esimiestyö (asteikko 1-5)	3,9	4,0	4,0	4,1	4,1	4,1	4,1
Osaamisen kehittyminen ja uudistuminen (asteikko 1-5)	3,8	4,0	4,0	4,1	4,1	4,1	4,1
Vire (asteikko 1-5)	3,9	4,0	4,0	4,1	4,1	4,1	4,1

Henkilöstökyselyn väittämät
Esimiestyö (keskiarvo väittämistä)
Esimieheni on oikeudenmukainen, esimieheni toimii hyvänä esimerkkinä eettisestä toiminnasta, esimieheni tekee vastuulleen kuuluvat päätökset, esimieheni tukee ja opastaa tarvittaessa, esimieheni puuttuu työyhteisön ongelmatilanteisiin rakentavasti, tulos- ja kehityskeskustelu oli hyödyllinen, esimieheni tiedottaa riittävästi työhöni liittyvistä asioista, esimieheni antaa palautetta työstäni.

Osaamisen kehittyminen ja uudistuminen (keskiarvo väittämistä)
Opin työssäni jatkuvasti uutta, jaamme osaamista ja tietoa työyhteisössäni, kehitämme toimintaamme asiakaspalautteen perusteella.

Vire (keskiarvo väittämistä)
Koen, että työni on merkityksellistä, olen innostunut työstäni, tunnen itseni energiseksi työssäni.

4 Seuranta ja raportointi

Asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan osana Metsähallituksen ja ohjaavien ministeriöiden välistä tulosohjausta.

Metsähallitus toimittaa ympäristöministeriölle ja maa- ja metsätalousministeriölle väliraportin tavoitteiden saavuttamisesta ja taloudesta 31.8.2019 tilanteen mukaisesti syyskuun loppuun mennessä. Metsähallitus laatii vuosittain tilinpäätöksen seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

Vaikuttavuustavoitteiden mittarien toteuman arvioinnissa käytetään valtion tulostietojärjestelmän (Netra) arvosana-asteikkoa:
1 = Tavoitteesta on luovuttu
2 = Tavoite ei ole toteutunut
3 = Tavoite on toteutunut osittain
4 = Tavoite on saavutettu
5 = Tavoite on ylitetty

Ympäristöministeriö, maa- ja metsätalousministeriö ja Metsähallitus ovat tänään sopineet julkisten hallintotehtävien vuoden 2019 tavoitteista ja voimavaroista sekä vuosien 2020-2023 alustavista tavoitteista tämän tulossopimuksen mukaisesti.

Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on tehty kolme saman sisältöistä kappaletta, yksi kullekin osapuolelle.

Helsingissä 8.1.2019

Kimmo Tiilikainen
Asunto-, energia- ja ympäristöministeri

Jari Leppä
Maa- ja metsätalousministeri

Hannele Pokka
Kansliapäällikkö

Jaana Husu-Kallio
Kansliapäällikkö

Vantaalla 7.1.2019

Pentti Hyttinen
Pääjohtaja

Timo Tanninen
Luontopalvelujohtaja

TIEDOKSI Ympäristöministeriö: kirjaamo, luontoympäristöosasto, hallintoyksikkö
Maa- ja metsätalousministeriö: kirjaamo, luonnonvaraosasto, talousyksikkö
Metsähallitus: kirjaamo, Metsähallituksen hallitus, MH Johtoryhmä, LP_johtoryhmä, EP_johtoryhmä

Liite 1: Ympäristöministeriön hallinnonalan strategiat
Liite 2: Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan strategiat
Liite 3: Kuvaus toimintaympäristön muutoksista sekä niistä tehtävät johtopäätökset
Liite 4: Vuosiliite 2019

Liite 1: Ympäristöministeriön hallinnonalan strategiat

Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät -yksikkö edistää ympäristöministeriön toimialan tavoitteiden toteuttamista etenkin valtioneuvoston periaatepäätökseen perustuvan Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön strategian 2012-2020 linjausten mukaisesti. Strategia ja toimintaohjelma on päivitetty vastaamaan biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen (SopS 78/1994, Convention on Biological Diversity, CBD) mukaisia sekä EU:n biodiversiteettistrategian 2011-2020 tavoitteita.

Biotalouden ja puhtaiden ratkaisujen ministerityöryhmä antoi kannanoton Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön strategiaa ja toimintaohjelmaa koskevasta väliarviosta vuonna 2016, jonka mukaan luonnon monimuotoisuuden kadon pysäyttäminen vuoteen 2020 mennessä ei näytä nykyisen kehityksen mukaan olevan saavutettavissa vaan se edellyttää toimien huomattavaa tehostamista.

Edellä mainittu kannanotto otetaan huomioon Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien ohjauksessa kiinnittämällä huomiota:

- Hyvään yhteistyöhön kaikkien toimijatahojen ja sektoreiden kanssa ja osaltaan valtavirtaistamisen vahvistamiseen strategisten tavoitteiden saavuttamisen edellytyksenä.
- Toimintaohjelman keskeneräisten toimenpiteiden toteutukseen tehostetusti ja vielä aloittamattomien toimenpiteiden käynnistämiseen voimavarojen puitteissa sekä rahoituspohjan laajentamiseen yhteistyöhankkeilla myös yksityissektorin kanssa ja EU-rahoituksen hankkimisen tehostumiseen.
- Luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemipalvelujen tilan ja kehityssuunnan seurannan indikaattoreiden avulla kerätyn tiedon systemaattiseen hyödyntämiseen suunnittelussa ja päätöksenteossa.

Julkisten hallintotehtävien toiminnan kannalta keskeisimmät biodiversiteettistrategian tavoitteet ovat:

- Suomalaiset hallitsevat perustiedot luonnon monimuotoisuudesta ja ovat tietoisia sen merkityksestä sekä omista mahdollisuuksistaan vaikuttaa sen suojeluun ja kestävään käyttöön.
    - Metsähallitus vastaa kansalaisille suuntautuvasta ympäristökasvatuksesta viestinnän, valtion suojelualueiden opastuksen ja lasten ja nuorten luontokasvatuksen avulla.
- Kaikkien luontaisten elinympäristöjen kato on pysäytetty ja luontaisten elinympäristöjen laadullista heikentymistä ja pirstoutumista on merkittävästi vähennetty.
    - Metsähallituksen yhteinen strateginen tavoite on pysäyttää luonnon monimuotoisuuden kato valtion mailla ja vesissä vuoteen 2020 mennessä.
- Suojelualueet ovat asianmukaisesti hoidettuja ja ekologisesti ja alueellisesti edustavia. Suojelualueet ovat hyvin yhteen kytkeytyneitä ja vihreä infrastruktuuri yhdistää ne laajempiin maisemakokonaisuuksiin ottaen huomioon perinnemaisemien erityispiirteet.
    - Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät tehostaa suojelualueiden hoitoa ja käyttöä painottaen erityisesti Natura 2000 verkostoon liittyviä tehtäviä.
- Uhanalaisten lajien häviäminen Suomesta on estetty, uhanalaisimpien lajien suojelun tasoa on parannettu ja uhanalaistumiskehitys on pysäytetty.
    - Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät vastaa uhanalaisten lajien suojeluun liittyvistä tehtävistä suojelualueilla, sen vastuulle osoitettujen uhanalaisten lajien osalta ja kustannusvastaavuuden periaatteella talousalueilla.
- Ekosysteemien sieto- ja palautumiskykyä ja monimuotoisen luonnon merkitystä hiilivarastona on parannettu suojelutoimin ja ennallistamalla. Suomi osallistuu heikentyneiden ekosysteemien ennallistamisen maailmanlaajuisen, vähintään 15 prosentin pinta-alaosuuden tavoitteen saavuttamiseen edistäen samalla ilmastonmuutoksen torjuntaa ja ilmastonmuutokseen sopeutumista.
    - Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät jatkaa suojelualueiden ennallistamista.

Komission toimintasuunnitelma luontoa, ihmistä ja taloutta varten (Action Plan 4/2017) pyrkii parantamaan direktiivien täytäntöönpanoa ja edistämään EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteita vuoteen 2020 mennessä. Toimintasuunnitelman painopistealueista Metsähallituksen tehtäviin kuuluvat Natura 2000 -verkostoon tehtävien investointien lisääminen ja EU:n rahoitusvälineiden tarjoamien synergiaetujen parempi hyödyntäminen sekä viestinnän ja tiedotuksen parantaminen sekä kansalaisten, sidosryhmien ja yhteisöjen osallistumisen tukeminen.

Lisäksi julkiset hallintotehtävät on keskeisenä kansallisena toimijana EU:n luonto- ja lintudirektiivin sekä vesipuitedirektiivin ja meristrategiadirektiivin toimeenpanossa, seurannassa ja hankkeissa sekä useiden kansainvälisten ympäristö- ja luonnonsuojelusopimusten ja verkostojen (IUCN, Europarc, Eurosite) toiminnassa. Julkiset hallintotehtävät toimeen panee osaltaan myös Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelmaa (METSO) 2014-2025, Suomen merenhoitosuunnitelmaa, Pienvesien suojelu- ja kunnostusstrategiaa (2015), Suostrategiaa (VNPP 2012) sekä Kulttuuriympäristöstrategiaa 2014-2020.

Liite 2: Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan strategiat

Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät -yksikkö edistää maa- ja metsätalousministeriön toimialan strategioiden toteuttamista erityisesti luonnonvaratalouden osalta.

Kansallisen metsästrategian 2025 vision mukaisesti metsien kestävä hoito ja käyttö on kasvavan hyvinvoinnin lähde.

Strategisista päämääristä ja tavoitteista erityisesti seuraavilla on kytkös Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien toimintaan:

- Metsiin perustuva monipuolinen palveluliiketoiminta sekä luonnontuoteala kasvavat.
- Julkisin varoin rahoitettavat rakenteet tukevat erityisesti metsiin liittyvän biotalouden liiketoiminnan kehittämistä, tuotteiden ja palveluiden kaupallistamista ja digitalisoimista, kokeiluhankkeita sekä markkinoiden ja muiden toimintaympäristön muutosten ennakointia.
- Metsien monipuolistuva hoito ja käyttö tukevat ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista.
- Metsäluonnon monimuotoisuus sekä ekologinen ja sosiaalinen kestävyys vahvistuvat.

Kalataloushallinnon strategian vision mukaan Kalataloushallinto on kalavarojen kestävän käytön ja hoidon rohkea suunnannäyttäjä ja päämäärätietoinen toimija.

Strategisista päämääristä ja tavoitteista erityisesti seuraavilla on kytkös Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien toimintaan:

- Turvaamme tietoon perustuvalla toiminnalla kalakantojen elinvoimaisuuden ja monimuotoisuuden sekä käytön kestävyyden.
- Luomme hyvät edellytykset alan liiketoiminnan kilpailukyvylle ja kalastusharrastukselle.

Julkisen riistakonsernin strategian vision mukaan Suomi on riistavaran kestävän käytön, hoidon ja suojelun edelläkävijä.

Strategisista päämääristä ja tavoitteista erityisesti seuraavilla on kytkös Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien toimintaan:

- Vahvistamme riistataloutta osana ekosysteemipalveluja ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä.
- Edistämme riistatalouden moninaisten hyvinvointivaikutusten tunnistamista ja arvostusta.
- Metsästystä harjoitetaan eettisesti kestävällä tavalla.

Lisäksi Metsähallitus osaltaan on turvaamassa luotettavan, ajantasaisen ja yhteiskäyttöisen riistatiedon tuottamista.

Lisäksi Metsähallitus tulee edistämään Vapaa-ajan kalatalouden kehittämisstrategian mukaisia päämääriä ja tavoitteita. Strategia on suunnitelmissa valmistua vuoden 2019 alkuun mennessä. Valmisteluista vastaa Maa- ja metsätalousministeriö.

Liite 3: Kuvaus toimintaympäristön muutoksista sekä niistä tehtävät johtopäätökset

Ilmastonmuutos

Ilmastonmuutos on yksi suurimmista maailmaa muuttavista tekijöistä ja vaikuttaa lähes kaikkeen toimintaan sekä suoraan vaikutustensa kautta mutta myös sen ympärillä käytävän ympäristöpoliittisen keskustelun kautta. Ilmastonmuutos tulee ottaa huomioon valtion maiden ja vesien hoidossa. Etelä-Suomessa lumeton vuodenaika pitenee, mistä johtuen suojelualueiden lumettoman ajan käyttö lisääntyy ja kohteiden kestävöinnin tarve kasvaa. Hiihto, lumikenkäily ja muut lumeen perustuvat palvelut vähenevät Etelä-Suomessa ja paine lumituotteisiin pohjoisessa kasvaa.

Haitallisten vieraslajien määrä lisääntyy ja niiden torjunnan merkitys kasvaa. Tarpeet selvittää sekä toteuttaa keinoja monimuotoisuutta heikentävien vaikutusten lieventämiseksi kasvavat. Luonnon hoito ja kytkeytyvyyden merkitys lisääntyy. Hyödynnettävien riista -ja kalalajien hoidossa vieraslajien haittojen seurantaa ja arviointia joudutaan tehostamaan. Paine mennä pohjoisen erämaille metsästämään tai kalastamaan kasvavat. Riista- ja kalavesien hoitoon joudutaan resursoimaan aiempaa enemmän. Virtavesien kunnostukseen ja vaelluskalojen elinkierron turvaamiseen panostetaan entistä enemmän. Tutkimusyhteistyön tarve tulee korostumaan.

Luonnon monimuotoisuus vähenee edelleen

Lajien- ja luontotyyppien suojelutilanteesta saadaan päivitettyä tietoa vuonna 2019, kun uudet uhanalaisuusarvioinnit sekä luonto- ja lintudirektiivin raportoinnit valmistuvat. Toiminnan painopisteitä ja priorisointeja tarkennetaan uusien tulosten valossa. Luonnonsuojelualueilla ja laajemmin valtion mailla ja vesillä tehtävät toimet ovat tärkeitä, kun pyritään tavoitteiden mukaisesti ehkäisemään Suomen luonnon monimuotoisuuden köyhtymistä. Sekä suojelualueilla että monikäyttömetsissä tehtäviä aktiivisia ennallistamis- ja luonnonhoitotöitä on jatkettava ja kohdennettava entistä priorisoidummin. Luontotyyppi- ja lajitiedon ylläpito sekä sen laatu ja ajantasaisuus ovat tärkeitä toiminnan kohdentamisen ja vaikuttavuuden seurannan kannalta, ja odotukset Metsähallitukseen tiedon tuottajana kasvavat maakuntauudistuksen myötä. Paine tiedon jakamiseen avoimen datan periaatteiden mukaan lisääntyy entisestään.

Euroopan komissio on uudistanut LIFE- ohjelmaa rahoituskaudelle 2021 - 2027 ja lisää sen budjettia lähes 60 %:lla edelliseen kauteen verrattuna. LIFE-rahoituksen tavoitteena on käynnistää toimia ympäristö- ja ilmastotavoitteiden täytäntöön panemiseksi ja niiden sisällyttämiseksi muihin politiikanaloihin ja jäsenvaltioiden käytäntöihin. Julkisilla hallintotehtävillä on ollut ja tulee olemaan merkittävä rooli Life-rahoituksen kanavoimiseksi Suomeen. Life-rahoitus vaatii kuitenkin omarahoitusosuutta, jonka saaminen kokoon nykyisellä budjettikehyksellä tulee olemaan haastavaa.

Julkisen sektorin rahoituksen niukkuus

Julkisten hallintotehtävien perusrahoitus ei ole kasvanut suhteessa kasvaneisiin vastuisiin. Käytettävissä olevan määrärahan riittämättömyys vaarantaa tällä hetkellä jo kysynnän pohjalta priorisoitujenkin alueiden ja kohteiden ylläpitohuollon. Joukossa on jopa muutamia kansallispuistoja, jotka uhkaavat jäädä vaille riittävää huoltoa. Virkistyskäytön kysynnän jatkuessa korkeana tästä voi aiheutua vaikutuksia alueiden siisteyteen, ympäristön tilaan ja lopulta vetovoimaisuuteen, ja myöskin koko Metsähallituksen imagoon. Tätä asiaa on nostettu aktiivisesti esille mm. korjausvelkaan liittyvässä viestinnässä.

Luonnonvarojen kestävän käytön korostuminen

Suomea markkinoidaan kansainvälisesti vahvasti puhtaalla luonnolla ja kansallispuistot ovat luontomatkailun kärkikohteita. Tämän vuoksi virkistyskäytön rakenteiden heikkeneminen vaikuttaa koko Suomen matkailuimagoon ja -vetovoimaan. On tärkeää, että Luontopalvelujen hoidossa olevista kohteista ja niiden palveluista markkinoinnissa muodostettava kuva vastaa todellisuutta, ja että nämä kohteet pystytään pitämään sellaisessa kunnossa, että liikkuminen on turvallista ja että Suomea voidaan markkinoida hyvän palvelutason luontomatkailumaana.

Kestävyys ja vastuullisuus ovat luontomatkailun kasvun ja kehittämisen keskeisimmät lähtökohdat. Nämä korostuvat tuotteistuksessa, viestinnässä ja markkinoinnissa, luontomatkailun ohjauksessa ja yhteistyössä sekä vilkkaassa käytössä olevien Metsähallituksen käyntikohteiden käytännön hoidossa. Luontopalvelujen on pystyttävä osoittamaan ympäristövastuullisuus, ohjattava palvelutuotantoa kestävään kuluttamiseen ja osallistuttava räätälöityyn tuotteistukseen. Asiakasturvallisuudesta on huolehdittava ja siksi palveluntuottajien kontrollointi tiukkenee. Luontopalvelujen on panostettava yhä enemmän kuluttajaturvallisuuteen sekä kansallispuistojen, valtion retkeilyalueiden ja muiden suosittujen käyntikohteiden luonto- ja kulttuuriperintöarvojen sekä käytön kestävyyden varmistamiseen.

Matkailun markkinointi on muutoksessa. Suomen kasvavaa matkailua markkinoidaan luonnon avulla ja erityisesti kansallispuistot kärkinä. Alustatalouden ansiosta luontomatkailutuotteita on koko ajan helpompi ostaa. Myös Finnair omalla markkinoinnillaan lisää kysyntää. Luontopalvelut on matkailumarkkinoinnin alustoilla mukana ja muodostaa mielikuvaa vetovoimaisesta Suomen luonnosta. Tuotamme aivan keskeisiä sisältöjä matkailusektorin markkinoinnille ja viestinnälle.

Myös erämatkailun kehittämiseen kohdistuu kasvavia odotuksia. Metsästys- ja kalastusmatkailun kehittäminen on Suomessa haastavaa, koska lainsäädäntö ja erityisoikeudet tuovat siihen omat erityispiirteensä. Eräpalvelujen yhteistyötarpeet alan toimijoiden kanssa kasvavat ja on yhdessä etsittävä kestäviä ratkaisuja erämatkailun kehittämiseksi valtion mailla.

Luonto- ja erämatkailun kasvunäkymät luovat sekä Luontopalveluille että Eräpalveluille monenlaisia uusia mahdollisuuksia. Se edellyttää lisääntyvää yhteistyötä mutta erityisesti tasapainoilua tasapuolisuudessa ja oman roolin arvioimista esimerkiksi tuotteiden markkinoinnissa. Lisääntyvä luonnon käyttö ja kulutus edellyttää myös valvonnan lisäämistä, kasvavaa valvontaviranomaisyhteistyötä ja sen resurssointia.

Digitalisaatio ja teknologisaatio korostuvat

Alustatalous, digitalisaatio, avoin data tuovat sisällön tuotantoon liittyviä sekä teknisiä että viestinnällisiä haasteita. Markkinointikanavien, esim. verkkomyynnin nopea kehitys tuovat suojelualueisiin liittyvät tuotteet uusille alustoille. Tämä edellyttää uudistamistarvetta sekä matkailuaineistojen tuotantoon että luontokeskusten toimintakonsepteihin. Eräpalvelujen asiakkuuksien hoidossa digitalisaation kehittäminen asiakastarpeiden näkökulmasta on yhä kriittisempi menestystekijä.

Aluehallinnon uudistuminen

Aluehallinnossa tapahtuvat muutokset voivat korostaa Luontopalvelujen roolia luonnonsuojelun edunvalvojana ja tämä voi heijastua myös julkisuuskuvaan. Luontopalveluille saattaa tulla toimialakohtaisia vastuita myös valtion maiden ja vesien ulkopuolella, esimerkiksi Natura-alueiden tilan sekä lajien ja luontotyyppien sekä merenhoidon seurannassa. Myös valtion vesien kalastuksen hallinnoinnissa voi tulla uusia vastuita Eräpalveluille.

Luonnonsuojeluhallinnon yhteiskäyttöistä ULJAS-paikkatietojärjestelmäkokonaisuutta kehitetään siten, että se on jatkossa käytettävissä luonnonsuojelutehtävien hoitoon myös LUOVAssa ja maakunnissa. LajiGIS - tietojärjestelmän kehittäminen uhanalaisen lajitiedon ylläpidon ensisijaiseksi järjestelmäksi Hertta Eliölajit - järjestelmän sijaan tuo mukanaan merkittävää lisävastuuta.

Liite 4: Vuosiliite 2019

Metsähallituksen julkisille hallintotehtäville asetetut ja valtion talousarvioon vuodelle 2019 sisällytetyt toiminnan vaikuttavuustavoitteet (1-6), talousarvion 2019 selvitysosan täsmennykset (•) ja vuodelle 2019 asetetut toiminnalliset tavoitteet (o).

1. **Lajien ja luontotyyppien suojelutaso paranee tuoreen tiedon mukaan priorisoiduilla toimenpiteillä.**
   - parantaa uhanalaisten ja luontodirektiivin lajien ja luontotyyppien sekä lintudirektiivin lajien suojelutasoa täydentämällä niitä koskevaa tietopohjaa ja kohdentamalla sen perusteella suojelutoimet mahdollisimman tehokkaasti.
     - parantaa Natura -luontotyyppitietojen laatua erityisesti soiden, perinnebiotooppien, harjumetsien ja lehtojen hoidetuilta kohteilta.
     - päivittää Metsähallituksen vastuulajikonseptia sekä kehittää lajien seurannan ja suojelun käytäntöjä uhanalaisuusarvioinnin ja direktiiviraportoinnin tuloksia hyödyntäen.
     - laatii toimintaohjelman erityisesti lehtojen ja lintuvesien hoidon edistämiseksi.
     - osallistuu luontodirektiivin ja lintudirektiivin raportointeihin.

   - osallistuu merenhoidon toimeenpanoon ja kehittää sisävesien monimuotoisuuden suojelua.
     - tekee VELMU 2 -inventointeja ja parantaa inventointitietojen saatavuutta ja luotettavuutta
     - osallistuu merenhoidon seurantaohjelman päivitykseen, Meriavain-hankkeeseen sekä valtakunnallisen merihiekan ja kiviainesten ottosuunnitelman laatimiseen.
     - arvioi Tila 2 -hankkeessa Suomen mereisten suojelualueiden suojelun tehokkuutta ja laatii suosituksen niiden huomioimisesta merialuesuunnittelussa.
     - käynnistää jokihelmisimpukan ja lohikalojen tilan arviointia ja suojelua kehittävää, Fennoskandian vihreän vyöhykkeen rajat ylittävän SALMUS -hankkeen (Salmonid Fish and Freshwater Pearl Mussel).

2. **Natura 2000- ja luonnonsuojelualueverkoston tila paranee kustannusvaikuttavin toimin.**
   - toteuttaa Natura 2000 - ja muilla suojelualueilla hoito- ja ennallistamistoimia tavoitteena alueiden tilan, kytkeytyneisyyden ja ekosysteemipalveluiden toiminnan parantaminen. Metsähallitus seuraa tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta sekä vastaa koko suojelualueverkon tilan seurannasta.
     - käynnistää saimaannorpan suojelua edistävän LIFE -hankkeen sekä European Green Belt -LIFE hankkeen, mikäli niille myönnetään rahoitus.
     - kehittää hoidon ja käytön suunnitteluprosessia, suunnitelman tietosisältöä, ohjeistusta ja SASS-järjestelmää.
     - jatkaa Natura 2000 -verkostoa koskevien raportointien kehittämistä luonto- ja lintudirektiivin sekä verkostoa koskevan toimintasuunnitelman (Action Plan) asettamien raportointivelvoitteiden pohjalta.

   - vastaa luonnonsuojelualueiden tietojärjestelmien kehittämisestä ja teknisestä ylläpidosta.
     - kehittää LajiGIS -tietojärjestelmää valtakunnallisena uhanalaisten lajien tiedon primääritietokantana sekä avaa LajiGISin tietoja ulkoiseen käyttöön Suomen Lajitietokeskuksen kautta.
     - kehittää ULJAS-järjestelmiä siten, että järjestelmät voidaan ottaa käyttöön vuoden 2021 alussa valtion lupa- ja valvontavirastossa ja maakunnissa niiden aloittaessa toimintansa.

3. **Kulttuurihistoriallisen kiinteistövarallisuuden arvo säilyy.**
   - ylläpitää ja hoitaa kulttuurihistoriallista kiinteistövarallisuutta valtion kiinteistöstrategian periaatteiden mukaisesti.
     - ottaa käyttöön kulttuuriperintötiedon laatumittarin ja parantaa tietotasoa erityisesti strategisen kiinteistövarallisuuden osalta.

4. **Riista- ja kalakannat säilyvät elinvoimaisina ja metsästys ja kalastus on eettistä ja vastuullista.**
   - kehittää erävalvonnan viranomaisten yhteistyöverkoston toimintaa sekä uusia yhteistyömalleja riistakonsernin ja kalatalouskentän toimijoiden kanssa.
     - jatkaa kalastuslain vaatimien yhteisten viranomaisrekisterien tuottamista.
     - osallistuu valtakunnallisen kalastuksen tietoon perustuvan suunnittelujärjestelmän ("Omakala-hanke") kehittämiseen yhteistyössä muiden kala-alan toimijoiden kanssa.
     - toteuttaa ja ottaa käyttöön uuden riistatalouden suunnittelu- ja seurantajärjestelmän.
     - kehittää yhteistoimintaa Oma Riista -palvelun ja Metsähallituksen järjestelmien välillä valtion maiden metsästysasiakkaiden saalispalautteen keräämiseksi ja hirvilupahaun yhtenäistämiseksi.
     - toteuttaa metsäpeuran palautusistutuksia osana Metsäpeura-Life hanketta.
     - pilotoi metsäpeuran rotupuhtaustyön toimintamalleja ja eri toimijoiden vastuita Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa hankkeessa 2017 - 2019. Valmistelee MMM:lle loppuraportin.

   - osallistuu vaelluskalojen elinkierron palauttamiseksi tehtäviin hankkeisiin.
     - toteuttaa Kalojen elinympäristöjen hoidon tehostamisen- hanketta (2018-2019). Hankkeessa mm. käynnistetään valtakunnallista vaelluskalojen elinympäristökunnostustoimintaa sekä priorisoidaan keskeisiä kunnostettavia virtavesikohteita.
     - osallistuu vaelluskalojen elinkierron palauttamisen kärkihankkeisiin Iijoella ja Lieksanjoella (mm. kalatieasiat ja istutusohjelman toteuttaminen).
     - kehittää kestävän kalastuksen mallikohteita ja tukee taimenen luontaista elinkiertoa Isoja elämyksiä Pohjolan kalavesiltä -hankkeessa (2016-2019).

5. **Eräpalveluja tarjotaan kattavasti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävästi ja sillä luodaan hyvinvointia.**
   - tarjoaa kansalaisille kattavasti metsästys- ja kalastusmahdollisuuksia ekologisesti ja sosiaalisesti kestävällä tavalla ja seuraa toiminnan vaikuttavuutta.
     - kehittää valtion kalastonhoitomaksujen keräämistä ja tehostaa markkinointia ja sähköisiä palveluita maksukertymän suurentamiseksi.
     - osallistuu alueellisten kalatalouden yhteistyöryhmien työhön.
     - edistää uusien kalatalousalueiden toiminnan käynnistämistä ja kalastuslain toimeenpanoa.
     - uudistaa riistatalouden suunnittelu - ja saalispalautejärjestelmän.
     - edistää vajaasti hyödynnettyjen erälupa-alueiden käyttöä ja lupamyyntiä sekä työstää metsästysmatkailua helpottavia ratkaisuja yhteistyössä paikallisten eräpalveluyrittäjien kanssa.

   - varmistaa, että asiakastyytyväisyys säilyy hyvänä.
     - kehittää metsästys- ja kalastuslupamyyntiä ja varmistaa lupamyynnin sujuvuuden.

   - viestii tehokkaasti riista- ja kalakantojen hoidosta sekä valtion retkeilyalueiden ja muiden valtion alueiden käyttömahdollisuuksista edistäen eräilystä ja luonnossa virkistäytymisestä koituvia myönteisiä vaikutuksia.
     - kehittää Suomu -lehteä kalastajien ja sidosryhmien palautteen perusteella.

6. **Luonnossa virkistäytyminen lisää hyvinvointia ja luonnon arvostusta, jota tuetaan aktiivisella viestinnällä.**
   - luo edellytyksiä luontomatkailulle ja luonnon virkistyskäytölle parantamalla käytön kannalta keskeisten luonnonsuojelu- ja retkeilyalueiden sekä historiakohteiden palveluvarustusta, opastusta ja kulutuskestävyyttä sekä seuraa näiden alueiden taloudellista merkitystä ja muita hyötyjä.
     - kehittää suojelu- ja virkistyskäyttöön varattujen alueiden käytön kestävyyden seurannan järjestelmäpohjaiseksi LAC -menetelmään perustuen ja ottaa sen käyttöön matkailun tärkeimmillä ja herkimmillä alueilla (Aulanko, Rokua, Syöte, Ruunaa, Patvinsuo, Petkeljärvi, Repovesi, Nuuksio, Pyhä-Luosto, Urho Kekkosen kansallispuisto, Oulanka, Koli, Saaristomeri) ja tuottaa tulosten pohjalta valtakunnallisen arvion käytön kestävyydestä.
     - uudistaa kestävän luontomatkailun yhteistyösopimusten sisältöä ja ohjeistusta sekä päivittää käyttökorvausjärjestelmää.

- parantaa keskeisten kohteiden palveluvarustusta ja opastusta toteuttamalla Matkailu 4.0 - hankkeen toimenpiteet (Saaristomeren, Sipoonkorven, Kolin, Syötteen, Oulangan, Pyhä-Luoston, Pallas-Yllästunturin, Rokuan sekä Urho Kekkosen -kansallispuistot, Aulanko, Inarin retkeilyalue, Punkaharju, Vallisaari, Napapiirin retkeilyalue, Ruunaan ja Kylmäluoman retkeilyalue, Saariselkä) ja muiden alueellisten investointihankkeiden mukaiset toimenpiteet (Isojärven, Leivonmäen, Pyhä-Häkin, Repoveden, Salamajärven sekä Selkämeren -kansallispuistot, Auttiköngäs, Merenkurkun maailmanperintöalue, Saana, Ärjänsaari).
- tunnistaa kansallispuistojen ja retkeilyalueiden riskialueet ja kehittää asiakasturvallisuutta.
- toteuttaa eduskunnan jakovaran (3,73 miljoonaa euroa) mukaiset toimenpiteet (Aulanko, Liesjärvi, Torronsuo, Repovesi, UKK puisto, Patvinsuo, Ruunaa, Kurjenrahka, Hämeenkangas, Säppi, Kauhanevan-Pohjankangas, Lauhanvuori, Katikan kanjoni, Helvetinjärvi, Seitseminen, Salamajärvi, Pyhä-Häkki, Evo, Komio, Melkuttimet, Luutaharju, Maskun Oukkulanlahti, reitistöjen opasteet ja taukopaikat, esteettömien luontokohteiden lisääminen, autiotupien kehittäminen, saimaannorpan suojelu).

- viestii luonnon monimuotoisuuden suojelusta ja käyttömahdollisuuksista edistäen luonnossa virkistäytymisestä koituvia myönteisiä vaikutuksia.
  - parantaa kansallispuistoissa ja keskeisillä yleisökohteilla viestintää ja markkinointia toteuttamalla Retkikartta.fi- ja Luontoon.fi -uudistuksen ja matkailumarkkinointia tukevan aineiston tuottamisen osana Matkailu 4.0 -hanketta.
  - viestii LIFE-hankkeiden tavoitteista ja tuloksista kansalaisia tavoittavien innostavien tapahtumien kautta.
  - kehittää viestintää niin, että se asiakaspalvelun kanssa muodostaa entistä tehokkaamman kokonaisuuden.

Kansainvälistä toimintaa koskevat tavoitteet koskien ympäristöministeriön erillisrahoitusta

- vastaa Suomen ja Viron luonnonsuojeluyhteistyön järjestämisestä vuonna 1991 ympäristöministeriöiden välillä allekirjoitetun yhteistyösopimuksen puitteissa.
- vastaa Luontopalvelujen ja Latvian luonnonsuojeluviraston välillä 2010 sovitun yhteistyösopimuksen toteuttamisesta.
- osallistuu Ramsarin kosteikkosopimuksen kansalliseen toimeenpanoon ja kansainväliseen yhteistyöhön.
- osallistuu Natura 2000 Biogeograafiseen prosessiin.
- osallistuu Suomen EU-puheenjohtajuuskauden järjestelyihin laadittavan suunnitelman mukaisesti.
- osallistuu Kiinan kanssa tehtävään kansallispuistoyhteistyöhön.

Metsähallituksen yhteistä toimintaa koskevat tavoitteet

- osallistuu Lapin luonnonvarasuunnitelman laadintaan.
- osallistuu Metsähallituksen terveys- ja hyvinvointiohjelman valmisteluun.
- osallistuu Metsähallituksen ilmastonmuutokseen liittyvän ohjelman valmisteluun, jossa määritellään Metsähallituksen toimet ja tavoitteet ilmastonmuutoksen ja sen vaikutusten hillitsemiseksi.
- osallistuu valtion retkeilyalueiden toiminnan kehittämiseen.
- osallistuu Metsähallituksen yhteisten prosessien hyödyntämiseen omistajapoliittisten linjausten mukaisesti.
- tarkistaa liiketalouden taseessa olevien Natura-alueiden luontoarvoja Metsähallituksen yhteissuunnittelun periaatteiden mukaisesti ja suunnittelee, miten niitä parannetaan aktiivisesti alueilla, joiden toteutustapa on muu kuin luonnonsuojelulaki.
- osallistuu aktiivisesti maakuntauudistuksen käytännön valmisteluun kaikissa maakunnissa ja varmistaa osaltaan keskeiset yhteistyön edellytykset maakuntien, valtion lupa- ja valvontaviraston ja Suomen ympäristökeskuksen kanssa.
- osallistuu Metsähallituksen yhteiseen nuorisoviestintään ja eräkummitoiminnan edistämiseen.
- osallistuu uusien omistajapoliittisten linjausten valmisteluun.
- valmistelee Unescon maailmanperinnön uudistettavaan aieluetteloon otettavien luonnonperintökohteiden kohde-esitykset.

Rahoitus vuonna 2019

Ympäristöministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö maksavat Metsähallitukselle tämän sopimuksen mukaisista tehtävistä seuraavasti.

Maksuerät YM €	Eräpäivä	mom 35.10.52	mom 35.10.22	mom 35.01.01	mom 35.10.63
I erä	15.1.2019	3 500 000	780 000	50 000	
II erä	15.2.2019	3 500 000			500 000
III erä	15.3.2019	3 000 000			
IV erä	15.4.2019	3 000 000			
V erä	15.5.2019	3 500 000			
VI erä	15.6.2019	3 500 000			
VII erä	15.7.2019	3 000 000			
VIII erä	15.8.2019	3 000 000			
IX erä	15.9.2019	3 000 000			
X erä	15.10.2019	3 500 000			
XI erä	15.11.2019	2 869 000			
Yhteensä		**35 369 000**	**780 000**	**50 000**	**500 000**

Maksuerät MMM €	Eräpäivä	mom 30.64.50
I erä	15.1.2019	1 650 000
II erä	15.3.2019	1 100 000
III erä	15.5.2019	1 100 000
IV erä	15.8.2019	1 100 000
V erä	15.11.2019	1 441 000
Laskutetaan yhteensä		**6 391 000**
Pohjois-Suomen siemenhuolto		1 100 000
Yhteensä TA 2019		**7 491 000**[1]

[1] momentille on myönnetty 7,491 milj. euroa, josta Pohjois-Suomen siemenkeräykseen on varattu 1,1 milj. euroa, mikä laskutetaan erikseen ministeriön kanssa sovittaessa.